

04.10.15 Тема 1

СТАРОЗАВЕТНОТО ОТКРОВЕНИЕ – УЧЕНИЕ, НРАВСТВЕНОСТ, ПРЕДОБРАЗИ И ПРОРОЧЕСТВА

СИЛАТА НА БОЖИЕТО СЛОВО

Непредубеденият читател на Свещеното Писание без съмнение остава впечатлен от изключителната сила и могъщество на Божието слово. Другото качество, най-характерно за свещените библейски текстове, това е тяхната истинност. Изреченото в тях е израз на Божията воля и то неминуемо ще се изпълни в определеното от Бога време.

Силата на Божието слово се разкрива още в първите страници на Свещеното Писание. Това е и първата истина за Бога, която ни се съобщава - Бог твори чрез Своето слово (Бит. 1:3; Пс. 32:6), казва „*да бъде*” и в същия миг изреченото от Него става реалност – „*и стана така*”. Словото не се явява само посредник на Бога при Неговото творчество, но и самото то изцерява и оживотворява. Много места в Стария Завет приписват на Словото Божествени качества.

Словото, изречено от Бога и записано в Свещеното Писание, свидетелства за истинското Божие Слово (второто Лице на Света Троица, Бог Слово), а от друга страна Самото Второ Лице на Света Троица изяснява смисъла на Стария Завет, който е написан, за да възвести за Него (Иоан. 5:39) – *„Изследвайте Писанията, защото вие мислите чрез тях да имате живота вечен. И те са, които свидетелстват за Мене”*.

Смисъл, цел и изпълнение на Стария Завет е Христос. Той е Възвестяваният, Очакваният, Този, за Когото се пророкува, благовести и свидетелства, а в същото време Той е Този, Който възвестява, Който разкрива истинския смисъл на Свещеното Писание и го изяснява като изпълнило се в Него (Лук. 24:44). И не само това - Христос е Този, Който ни обяснява, изяснява и явява Бог Отец (вж. Иоан. 1:18), защото е истинският *Образ на невидимия Отец* (Кол. 1:15). Сам Христос е и първият тълкувател на Свещ. Писание на Стария Завет. След Него смисъла на Писанията разкриват най-напред апостолите, след тях апостолските мъже като преки техни ученици, а в по-късно време св. Отци и

учители на Църквата. Като имаме ясно свидетелство за боговдъхновеността и непреходната стойност на Стария Завет от толкова много авторитетни личности, би трябвало да се стараем да го изучаваме задълбочено, като истинско Божие Откровение - извор на правилна вяра, учител на нравственост и „*възпитател*” в Христа (Гал. 3:25).

В какво се състои непреходната ценност на Стария Завет?

Свещените книги на Библията са от изключителна ценност за нас, християните, по няколко причини:

- На първо място, защото те представляват Божие Откровение, написано не по човешка, а по Божия воля (2 Петр. 1:21) - от богоизбрани мъже „*водени от Светия Дух*” (2 Петр. 1:21).
- На второ място, защото съобщават по достъпен за човека начин Откровение за Бога, за света и за човека.
- На трето място, защото изследването и познаването на това Откровение определя нашия дял във вечността. Затова Сам Бог ни призовава: „*Изследвайте Писанията*” (Иоан. 5:39) „*слушайте и ще живеете*” (Ис. 55:3; Второз. 8:3).

На първо място Старият Завет ни помага да придобием истинско знание за Бога, Който се е разкривал пред човека постепенно. На второ място той ни помага да проследим замисъла и осъществяването на Божия план за спасение на човека. И не на последно място той ни помага да се усъвършенстваме, защото ни възпитава в Христос, каквата е била и главната цел на старозаветното Писание, като го определя и св. ап. Павел (Гал. 3:25).

Много пъти в беседите Си Христос говори на хората за силата на Божието слово. В беседата със самарянката (Иоан 4:5-26) например Той сравнява Божиите слова и откровения с „*жива вода*” (Иоан. 4:14) – възможно най-точното и разбираемо сравнение за жителите на сухата и безводна Палестина. „*Жива вода*” за хората в тези земи била изворната вода, която е можело да се намери постоянно в някой кладенец. Няма нищо по-ценно и по-важно за човека от словото Божие, както и за поддържането на живота от живата, т.е. от изворната вода. При друг повод Христос сравнява Божието слово с хляба – най-ценното от всички материални блага за човека. При изкушението в пустинята, Христос не повторил грешката на прародителите, но отблъсква изкушението, като поставя по-високо от телесните нужди нуждата от насищане с Бога:

„Не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово, което излиза от Божията уста” (Мат. 4:4). По-късно в молитвата *„Отче наш”* Той учи да се молим преди всичко за удовлетворяване на нашия глад по Бога с думите: *„насъщния ни хляб дай ни днес”* (Мат. 6:11). Много пъти и по много начини Бог ни учи да мислим преди всичко за висшите потребности на нашия дух и първо тях да удовлетворяваме.

В добре познатата ни беседа на Христос с Лука и Клеопа по пътя за Емаус, Спасителят най-напред разяснява на учениците Писанията и едва след като били подготвени с разбирането на дълбокия им смисъл, те станали сподобни да Го видят и познаят в преломяването на хляба, т.е. в Евхаристията (Причащението). Божието слово има несъмнената способност да съгрява човешките сърца, да ги омекчава и прави способни да приемат мислено и духовно Бога, затова и в реда на Божествената св. Литургия е отредено четенето на Евангелието да предшества приемането на св. Тайни. Четенето на Св. Писание и проповедта върху него, която има за цел да разкрие дълбочината и тайнствения му смисъл, има силата да просвети и преобрази ума дори на некръстените и така подготвени да ги направи истински причастни на Бога в тайнствата Кръщение и Миропомазание, а след това и в Евхаристията (Причащението).

Силата на Божието слово прави Свещеното Писание нужно за всички хора от всички времена, затова и Христос казва за него: *„Небе и земя ще преминат, но словата Ми няма да преминат”* (Марк. 13:31). Свещеното Писание в неговата цялост не е само история на Израил и на очакването и идването на Спасителя, нито пък само разказ за извършеното от Него спасение на света. Според думите на св. ап. ев. Иоан Богослов, то е Откровение, *истинска светлина за всеки човек, идващ в света* (Иоан. 1:9). Не само невярващите имат нужда от Божието слово, но и за нас, вярващите, които подобно на неверния Израил, с греховете си постоянно отстъпваме от Бога и Го разпваме. Словото Божие е в сила да ни изцери от греховната мъртвост и да направи така, че в сърцата ни да се роди Христос и те да станат постоянно Негово жилище - *„Ако някой ме люби, ще спази словото Ми; и Моят Отец ще го възлюби, и ще дойдем при него и жилище у него ще направим”* (Иоан. 14:23).